

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

OPO-paketti 2021

Ohjeita perusopetuksen päättävälle

- Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaku
- Haku vaativana erityisenä tukena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen
- Perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen haku

Sisältö

- Hakuajat
- Hakuohjeet
 - Hakeminen
 - Muutosten tekeminen
- Oma Opintopolku
- Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaku
- Vaativana erityisenä tukena järjestettävän ammatillisen koulutuksen haku
- Perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen haku
- Opiskelijavalintojen tulokset
- Opiskelupaikan vastaanottaminen

Kevään 2021 hakuajat

2/2

www.opintopolku.fi

Vuoden 2021 toisen asteen yhteiset haut järjestetään samanaikaisesti omina hakuinaan.

- Haku aika on **23.2.-23.3.2021**
 - **Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaku**
(ammattilliseen perustutkintokoulutukseen ja lukiokoulutukseen)
 - **Vaativana erityisenä tukena järjestettävän ammatillisen koulutuksen haku**
(vaativana erityisenä tukena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen, VALMA –koulutukseen ja TELMA –koulutukseen)
 - **Perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen haku**
(kymppiluokalle, LUVA-koulutukseen ja VALMA-koulutukseen).

Huom! Haku aika päättyy viimeisenä hakupäivänä klo **15.00**

Kevään 2021 hakuajat

2/2

www.opintopolku.fi

- Kaikki kolme hakua noudattavat samaa aikataulua.
 - Haku aika **23.2.-23.3.2021** on 1 viikon pidempi kuin aiemmin.
 - Kaikki kolme hakua järjestetään edelleen omina hakuinaan
 - Omat hakulomakkeet ja valintaperusteet jne.
- Yhteisillä haku aikatauluilla valmistaudutaan oppivelvollisuuden laajentumiseen, jonka myötä haut on tarkoitus yhdistää vuonna 2022.
 - Oppivelvollisuuden laajentamisen hankesivut (OKM):
<https://minedu.fi/oppivelvollisuuden-laajentaminen>

Hakuun valmistautuminen

- Kevään 2021 koulutustarjontaan voi tutustua osoitteessa www.opintopolku.fi.
 - Hakemista voi harjoitella osoitteessa demo-opintopolku.fi
- Suoritustiedot on siirrettävä KOSKI-palveluun 19.2. mennessä, jotta
 - Opo voi seurata oppilaan hakeutumista
 - Opolla mahdollisuus hakemusten tarkistamiseen.

Hakeminen

- Hakijan kannattaa täyttää sähköpostiosoite hakemukseen, koska
 - hänelle tulee kuittaus sähköpostiin hakemuksen perillemenosta
 - hän voi muuttaa hakutoiveitaan hakuaikana sähköpostivahvistuksen mukana tulevan linkin kautta
 - hän saa ennakkokirjeen valintojen aikataulusta ja menettelytavoista
 - hän saa tuloskirjeen sähköpostiin
 - hän voi ottaa opiskelupaikan vastaan sähköisesti ja ilmoittautua läsnäolevaksi.

- Hakijan sähköpostiosoitteen tulee olla sellainen, joka on voimassa elokuun loppuun asti.
- Huoltajan tiedot on hyvä tallentaa hakemukseen; myös huoltajalle lähtee kuittaus hakemuksen perillemenosta.
- Opiskelijaksi ottamisessa käytetään perusopetuksen päättötodistusta.
- Perusopetuksen ja perusopetuksen lisäopetuksen hakukeväänä päättäviltä hakijoilta ei kysytä hakulomakkeella arvosanoja.
- Pohjakoulutustieto tulee KOSKI-palvelusta.
 - KOSKI-palvelussa oleva tieto siirtyy hakijan ilmoittaman tiedon päälle.

Hallintolain soveltaminen

- Sähköistä hakemusta ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.
- Hallintolaki edellyttää huoltajan kuulemista
 - Oppilaitos voi järjestää huoltajan kuulemisen parhaaksi katsomallaan tavalla.
 - Huoltajan kuuleminen on syytä tehdä todistettavasti, esim. pyydetään allekirjoitus hakulomakkeeseen tai jos kuullaan suullisesti, kirjataan asia ylös.
- Opinto-ohjaajan tulee huoltajan tiedustellessa kertoa oppilaan hakukohteet.

Hakutoiveiden muuttaminen

- Hakutoiveita voi muuttaa vain hakuaikana.
- Muutoksen voi tehdä ainoastaan hakija (ei siis opo eikä hakijan huoltaja).
- Hakija voi tehdä hakutoivemuutokset sähköpostivahvistuksen mukana tulevan linkin kautta.
- Hakutoivemuutoksen voi tehdä myös lähettämällä hakutoivemuutospyyntö ***hakijan omasta hakemukseen merkitystä henkilökohtaisesta sähköpostiosoitteesta*** osoitteeseen neuvonta(at)opintopolku.fi. Muutospyyntöissä on mainittava
 - hakijan nimi
 - hakemusnumero
 - kaikki hakutoiveet selkeästi lopullisessa järjestyksessä
 - uuden hakutoiveen mahdollisten lisäkysymysten vastaukset.
- Henkilötunnusta ei tule ilmoittaa sähköpostissa.
- Tehdyistä muutoksista tulee vahvistusviesti sekä hakijan että huoltajan sähköpostiin.
- Jos hakijalla ei ole sähköpostiosoitetta, hän voi lähettää allekirjoitetun muutospyyntön postitse.

Muiden tietojen muuttaminen

- Opo voi korjata yhteystiedot ja lupatiedot hakulomakkeelle.
 - Muutoksia tulee päivittää sitä mukaa kuin tiedot muuttuvat.
- Opintopolun neuvonnassa voi tarvittaessa muuttaa tiedot sähköpostiosoitetta lukuun ottamatta.
- Henkilötunnuksellisen hakijan nimitiedot ja äidinkieli tulevat suoraan väestötietojärjestelmästä (VTJ).
 - Huom! Keinotekoisia henkilötunnuksia ei saa käyttää.
- Muutokset pohjakoulutukseen (esim. yksilöllistäminen) tehdään KOSKI-palveluun.
 - Muutosta ei voi tehdä hakemukselle tai suoritusrekisteriin.
- Suoraan suoritusrekisteriin ei voi tallentaa mitään muutoksia.
- Yhteishaun arvosanat tulee olla KOSKI-palvelussa 1.6. mennessä, jotta ne huomioidaan lopullisessa valinnassa.

Oma Opintopolku -palvelu

- Jos hakijalla on verkkopankkitunnukset, mobiilivarmenne tai sähköinen henkilökortti, voi hän kirjautua opintopolku.fi –osoitteessa Oma Opintopolku –palveluun.
- Oma Opintopolku –palvelussa
 - voi muuttaa hakutoiveita hakuaikana
 - muokata hakutoiveisiin liittyvien kysymysten aiempia vastauksia
 - muokata henkilötietoja myös hakuajan päätyttyä
 - katsella koko hakemusta ja tulostaa sen
 - nähdä valintojen tulokset
 - ottaa opiskelupaikan vastaan.

Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaku

The background features a decorative graphic consisting of thick, wavy lines in green and blue. A prominent green line curves from the bottom left towards the top right, while a blue line curves from the bottom left towards the top right, overlapping the green one. The lines have a slight gradient and a soft shadow effect, giving them a three-dimensional appearance.

Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaku

- Yhteishaussa on mukana ammatillinen perustutkintokoulutus ja lukiokoulutus.
- Yhteishaussa voi hakea enintään viiteen koulutukseen.
- Peruskoulun päättäneet hakevat peruskoulupohjaisiin (pk) koulutuksiin.
- Yhteishaku on tarkoitettu perusopetuksen päättävälle sekä ilman tutkintoa oleville hakijoille.
- Urheilijan ammatilliseen koulutukseen hakeudutaan joko yhteishaussa tai jatkuvassa haussa.
 - Urheilijastatusta haetaan lisätietolomakkeella.
- Yhteishaussa ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen vapaiksi jääneille paikoille haetaan jatkuvassa haussa.
 - Jatkuvassa haussa oppilaitokset päättävät hakuajoista, hakumenettelyistä ja valintaperusteista.

Terveydelliset seikat ammatilliseen koulutukseen haettaessa

- Ammatinvalintaan vaikuttavat terveydelliset seikat on otettava huomioon hakutoiveita pohdittaessa.
 - Terveydellisistä vaatimuksista määrätään erillisessä OPH:n määräyksessä [OPH-5-2018](#)
- Lähtökohtana on se, että hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle.
 - Opiskelijaksi ei voida kuitenkaan ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan/toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin/harjoitteluun.
 - Hakijoilta kysytään hakemuksella, täyttävätkö he opinnoissa edellytettävät terveydelliset vaatimukset – jos hakijan ilmoituksen perusteella ilmenee aihetta, oppilaitos voi pyytää hakijalta tarkempia terveydentilatietoja arvioidakseen sen, pystyykö hakija suoriutumaan opinnoista.

Hakutoivejärjestys

- Hakutoivejärjestys on sitova – hakuajan päätyttyä toiveita ei voi muuttaa.
- Ammatillinen hakutoive 1. hakutoiveena → hakija saa 2 pistettä.
- Hakija saa kutsun kokeisiin valintaryhmän ylimmältä hakutoiveelta.
- Valinta aina ylimpään hakutoiveeseen, johon hakijan pisteet riittävät → alemmat hakutoiveet peruuntuvat eikä hakija voi tulla valituksi niihin, vaikka pisteet olisivat riittäneet.

Hakeminen musiikki-, tanssi- tai liikunta-alalle

- Musiikkialan, tanssialan, liikunnanohjauksen tai sirkusalan hakevan tulee täyttää yhteishaun hakemuksen lisäksi mahdollisesti myös oppilaitoksen oma lisätietolomake → hakijan tulee tarkistaa oppilaitoksen nettisivuilta, vaatiiko oppilaitos lisätietolomakkeen täyttämistä.
- Lomakkeen voi yleensä tulostaa oppilaitoksen nettisivuilta ja se pitää toimittaa suoraan oppilaitokseen.

Harkintaan perustuva valinta

1/2

- Koulutuksen järjestäjä voi erityisen syyn perusteella valita enintään 30 % kuhunkin ammatillisen peruskoulutuksen valintayksikköön otettavista opiskelijoista valintapistemääristä riippumatta.
- Hakijan erityisiä henkilökohtaisia syitä voivat olla
 - oppimisvaikeudet
 - sosiaaliset syyt
 - koulutodistusten puuttuminen tai todistusten vertailuvaikeudet
 - riittämätön tutkintokielen kielitaito.
- Harkintaan perustuvaa valintaa voi käyttää kaikissa ammatillisen koulutuksen hakukohteissa, lukuun ottamatta tutkintoja, joiden opiskelijavalinnassa käytetään koulutuksen järjestäjän omaa koetta.

Harkintaan perustuva valinta

2/2

- Harkintaan perustuvan valinnan perustelut (koulutodistukset ym.) on toimitettava **hakuaikana** suoraan oppilaitokseen.
- Kaikki ulkomaisella todistuksella hakevat ja oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneet hakevat harkintaan perustuvassa valinnassa (myös lukiokoulutukseen) → Hakijan toimitettava koulu- tai erotodistuksensa suoraan oppilaitokseen.
- Ulkomaisella todistuksella hakevat ja oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneet ovat mukana ainoastaan harkintaan perustuvassa valinnassa.

Pääsy- ja soveltuvuuskokeet

1/3

- Koulutuksen järjestäjät voivat lähettää kutsun pääsy- ja soveltuvuuskokeeseen 13.4. alkaen.
- Kaikki hakukelpoiset hakijat kutsutaan kokeeseen.
 - Hakija kutsutaan kokeeseen valintaryhmän ylimpään hakukohteeseen, joka järjestää kokeen.
 - Hakijan sama koetulos siirtyy myös kaikkiin saman valintaryhmän muihin hakutoiveisiin.
- Jos hakija ei osallistu kokeeseen, hän ei voi tulla valituksi koulutukseen.

Mikä on valintaryhmä?

Ryhmä niistä koulutuksista, jotka käyttävät opiskelijavalinnassaan samaa pääsy- ja soveltuvuuskoetulosta (esim. matkailualan pt on valintaryhmä).

SORA-tutkinnot

- Jos hakija saa 0 pistettä SORA-tutkinnon kokeessa, hän ei voi tulla valituksi koulutukseen.
- SORA-tutkinnot ovat:
sosiaali- ja terveysalan perustutkinto | lääkealan perustutkinto | hammastekniikan perustutkinto | välinehuoltoalan perustutkinto | kasvatusta ja ohjauksen perustutkinto | lentokoneasennuksen perustutkinto | merenkulualan perustutkinto | turvallisuusalan perustutkinto |
- Seuraavien osaamisalojen osalta valitsematta jättäminen pääsy- ja soveltuvuuskokeen perusteella ei ole mahdollista, sillä ko. osaamisaloista ei voi asetuksen mukaan muodostaa omia hakukohteita:
kaivostyön osaamisala | kuljetuspalvelujen osaamisala | lentoasemapalvelujen osaamisala | metsäkoneenkuljetuksen osaamisala | maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala |

Valinta pelkän pääsy- ja soveltuvuuskokeen perusteella

- Seuraaviin tutkintoihin huomioidaan vain koulutuksen järjestäjän oma koe: taideteollisuusalan perustutkinto | media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto | tanssialan perustutkinto | musiikkialan perustutkinto | sirkusalan perustutkinto | lentokoneasennuksen perustutkinto | liikunnanohjauksen perustutkinto | sosiaali- ja terveysalan pt:n **perustason ensihoidon osaamisala**
- Näillä aloilla hakija ei voi tulla valituksi, jos kokeen tulos on 0 pistettä tai hakija ei osallistu kokeeseen.

Riittävän tutkintokielen osoittaminen

- Ei yhtenäisesti määritettyjä kielitaidon todentavia tekijöitä.
- Koulutuksen järjestäjä arvioi, onko hakijalla riittävät edellytykset tutkinnon edellyttämän osaamisen hankkimiseen tai sen suorittamiseen.
 - Riittävät edellytykset voivat vaihdella tutkinnosta tai koulutuksesta riippuen.
- Kielitaidon arviointi on hakutoivekohtainen, eli tieto ei siirry muihin hakutoiveisiin.
 - Hakija voi saada useamman kutsun, jos koulutuksen järjestäjä katsoo, että kielitaito tulee arvioida.
- Jos koulutuksen järjestäjä arvioi, että hakijan kielitaito ei riitä, hakija ei voi tulla valituksi koulutukseen.

Opiskelijaksi ottaminen peruskoulupohjaisiin ammatillisiin perustutkintoihin

1/2

Asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista 699/2017, muutosasetukset 141/2018 ja 161/2019

Hakijat valitaan saamansa pistemäärän ja hakutoivejärjestyksen perusteella, pisteet koostuvat seuraavista:

- perusopetuksen oppimäärän tai valmentavan/ohjaavan/valmistavan koulutuksen suorittaminen hakuvuonna tai sitä edeltävänä vuonna
- yleinen koulumenestys (asetuksessa huomioitavat arvosanat)
- painotettavat arvosanat
- työkokemus
- ammatillinen hakutoive on 1. hakutoive
- mahdolliset pääsy- ja soveltuvuuskokeet.

Opiskelijaksi ottaminen peruskoulupohjaisiin ammatillisiin perustutkintoihin 2/2

- Saman pistemäärän saaneet hakijat asetetaan järjestykseen seuraavasti:
 - hakutoivejärjestys
 - mahdollinen pääsy- tai soveltuvuuskokeen pistemäärä
 - yleinen koulumenestys
 - painotettavat arvosanat.

- Tämän jälkeen saman pistemäärän saaneet hakijat otetaan sattumanvaraisessa järjestyksessä.

Hakukohteet

- Yhteishaussa hakeudutaan pääsääntöisesti perustutkintoon.
- Seuraavien tutkintojen osalta voidaan hakeutua suoraan osaamisalaan:
taideteollisuusalan perustutkinnon osaamisalat | musiikkialan perustutkinnon osaamisalat |
media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinnon kuvallisen ilmaisun osaamisala | sosiaali- ja
terveysalan perustutkinnon perustason ensihoidon osaamisala
- Musiikkialan ja tanssialan perustutkintojen osalta opiskelijat voidaan ottaa myös
muuhun koulutuksen järjestäjän päättämään hakukohteeseen.

Opiskelijaksi ottaminen lukioon

1/3

Asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista 856/2006, muutosasetukset 948/2007 ja 820/2018

Perusopetuksen päättötodistuksen keskiarvon perusteella

- Opiskelijat valitaan pääsääntöisesti perusopetuksen päättötodistuksen oppiaineiden arvosanojen keskiarvon mukaisessa järjestyksessä äidinkieli ja kirjallisuus | toinen kotimainen kieli | vieraat kielet | uskonto tai elämäkatsomustieto | historia | yhteiskuntaoppi | matematiikka | fysiikka | kemia | biologia | terveystieto | maantieto.

Opiskelijaksi ottaminen lukioon

2/3

- Koulutuksen järjestäjä voi lisäksi päättää, että
 - keskiarvoa laskettaessa painotetaan joitakin lukion opetussuunnitelmassa painotettavia arvosanoja
 - käytetään keskiarvon lisäksi pääsy- ja soveltuvuuskokeita
 - huomioidaan keskiarvon lisäksi muuta koulutusta, harrastuksia tai muita näyttöjä.
- Koulutuksen järjestäjä voi asettaa keskiarvorajan lukioon valittaville.
- Erityisen koulutustehtävän perusteella järjestettävät lukiolinjat ovat hakukohteissa erikseen merkitty (erityinen koulutustehtävä).

Opiskelijaksi ottaminen lukioon

3/3

- Hakijat, joilla on sama keskiarvo/pistemäärä asetetaan järjestykseen seuraavasti:
 - Hakutoivejärjestys
 - Seuraavien oppiaineiden aritmeettinen keskiarvo:
äidinkieli ja kirjallisuus | toinen kotimainen kieli | vieraat kielet | uskonto tai elämäntutkimus | historia | yhteiskuntaoppi | matematiikka | fysiikka | kemia | biologia | terveystieto | maantieto | liikunta | käsityö | kotitalous | musiikki | kuvataide
- Tämän jälkeen hakijat, joilla on sama keskiarvo/pistemäärä otetaan sattumanvaraisessa järjestyksessä.

**Haku vaativana erityisenä
tukena järjestettävään
ammattilliseen koulutukseen**

Vaativana erityisenä tukena järjestettävän ammatillisen koulutuksen haku

- Haussa ovat mukana:
 - Erityisopetuksena järjestettävät ammatilliset perustutkinnot
 - Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (VALMA)
 - Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA).
- Hakija asettaa hakutoiveet (max 5 hakutoivetta) ensisijaisuusjärjestykseen.
- Koulutuksen järjestäjät päättävät valintaperusteista ja valinnoista.
- Sijoitteluajon jälkeen hakija valitaan ylimpään hakutoiveeseen, johon hänet on merkitty hyväksytyksi.
- Vapaiksi jääneille paikoille haetaan jatkuvassa haussa.

Haku perusopetuksen jälkeisiin valmistaviin koulutukseen

Perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen haku

- Haussa ovat mukana:
 - Kymppiluokat
 - Maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistava koulutus (LUVA)
 - Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (VALMA).
- Hakija asettaa hakutoiveet (max 3 hakutoivetta) ensisijaisuusjärjestykseen.
- Koulutuksen järjestäjät päättävät valintaperusteista ja valinnoista.
- Sijoitteluajon jälkeen hakija valitaan ylimpään hakutoiveeseen, johon hänet on merkitty hyväksytyksi.
- Vapaiksi jääneille kymppiluokan paikoille haetaan lisähaussa (VALMA-koulutuksen ja LUVA-koulutuksen vapaille paikoille jatkuvassa haussa).

Opiskelijavalintojen tulokset

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A thick green band curves from the top right towards the center, while a blue band curves from the bottom left towards the center, creating a sense of movement and depth.

Opiskelijavalintojen tulokset

Tulokset julkaistaan samaan aikaan kaikkien kolmen haun osalta

- Koulutuksen järjestäjät saavat julkaista valintojen tulokset hakijoille aikaisintaan 17.6.2021.
- Jälkiohjauskirjeet ilman opiskelupaikkaa jääneille postitetaan myös aikaisintaan 17.6.2021.
- OPH lähettää sähköisen tuloskirjeen hyväksytyille hakijoille sekä valitsematta jääneille hakijoille 17.6.2021.
- Hyväksytyille hakijoille lähtee linkki paikan vastaanottamiseen siinä vaiheessa, kun valintaesitykset on hyväksytty ja hakijalla on opiskelupaikka vastaanotettavissa.
 - Linkki lähtee myös varasijalta hyväksytyille hakijoille.
- Opiskelupaikka on otettava vastaan viimeistään 1.7.2021.
- Varasijat ovat voimassa 20.8.2021 asti.

Opiskelupaikan vastaanottaminen

Opiskelupaikan vastaanottaminen

- OPH lähettää sähköisen tuloskirjeen liitteineen hyväksytyille hakijoille sekä valitsematta jääneille hakijoille (jos hakija on antanut sähköpostiosoitteen hakemuksellaan).
- Sähköistä tuloskirjettä ei lähetetä huoltajan sähköpostiin.
- Hyväksytyille hakijoille lähtee linkki paikan vastaanottamiseen siinä vaiheessa, kun valintaesitykset on hyväksytty ja hakijalla on opiskelupaikka vastaanotettavissa.
- Oppilaitokset voivat edelleen edellyttää, että hyväksytty hakija ilmoittaa paikan vastaanottamisesta lisäksi oppilaitokseen (oppilaitoksen ohjeistamalla tavalla).

Lisätietoja ja neuvontaa

Opintopolun hakuneuvonta

Sähköpostiosoite: virkailija(at)opintopolku.fi (virkailijat)
 neuvonta(at)opintopolku.fi (hakijat)

Puhelinnumero: 029 533 1010
 Suljettu syys-marraskuun
 5.12. alkaen ti-to klo 9-11

Postiosoite: Opintopolun hakuneuvonta
 Opetushallitus
 PL 380
 00531 Helsinki

Paperisen hakulomakkeen voi pyytää tarvittaessa osoitteesta virkailija(at)opintopolku.fi (virkailijat) tai neuvonta(at)opintopolku.fi (hakijat). Lomake on saatavissa aikaisintaan hakua edeltävällä viikolla.